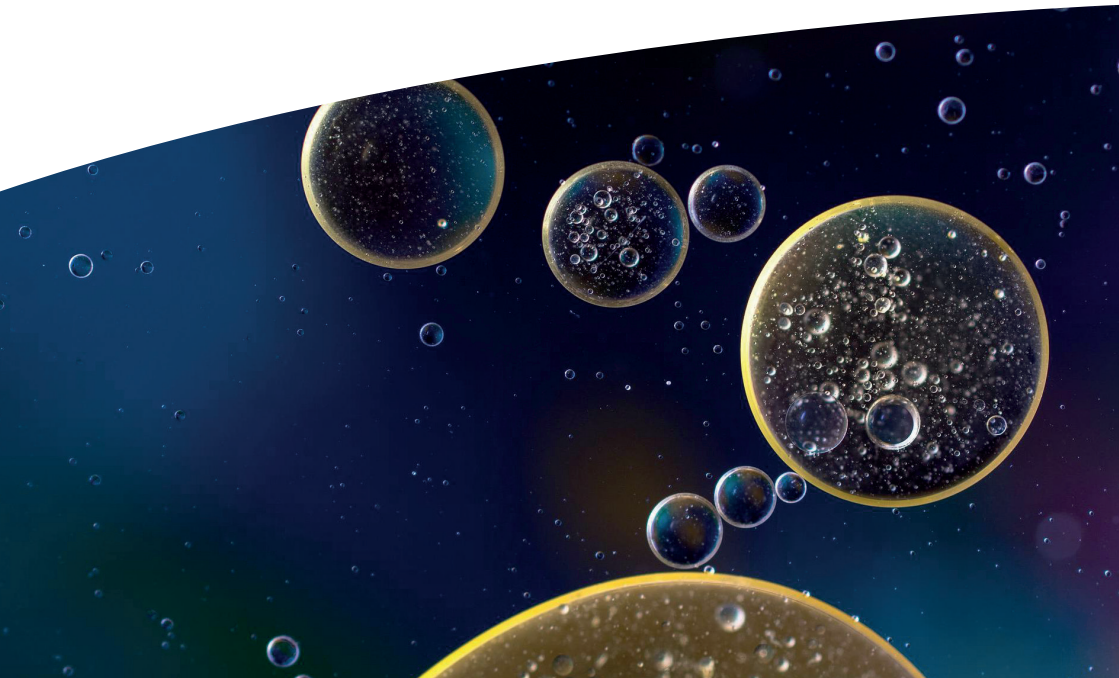

Stopp för olja i spill- & dagvattnet

Riktlinjer för oljeavskiljare i
Halmstads och Laholms kommuner

Den här informationen riktar sig till verksamhetsutövare, projektörer, konsulter och fastighetsägare och gäller alla verksamheter som verkar inom det område som Laholmsbuktens VA ansvarar för.

Varför behövs en oljeavskiljare?

Utsläpp av oljeprodukter kan skada vårt vatten på olika sätt. Orenat eller dåligt renat spillvatten samt dagvatten från tätorter och industrier är en stor källa till direktutsläpp av oljeföroreningar i vattendrag, sjöar och hav. Oljeläckage till stora sjöar via dagvattnet kan även riskera att förorena i dricksvattentäcker. I vårt spillvattennät kan olja ge upphov till störningar och försämrad rening av vattnet.

När behövs oljeavskiljare?

LBVA är inte skyldig att ta emot spillvatten som avviker från hushållspillvatten. Det är fastighetsägarens ansvar att vattnet som leds till spill- och dagvatten nätet uppfyller gällande bestämmelser. Verksamheter där det finns risk för utsläpp eller spill av olja ska använda oljeavskiljare. För dagvatten kan andra typer av rening användas där det anses lämplig.

Bild: Åke Stenqvist

Anläggningar kopplat till spillvatten:

- Fordonstvättar (även "Gör-det-självt" hallar)
- Bilskrotningsanläggningar
- Bensinstationer
- Verkstäder (motor- och servicehallar, måleri- och sprutlackeringshallar)
- Spolplattor (under tak)
- Offentliga garage, parkeringshus, bussgarage
- Olje- och kemikaliedepåer
- Kondensvatten från kompressorer vid industrier

Anläggningar kopplat till dagvatten

- Utomhusparkeringar, för mer info se dagvattenriktlinjer
- Industritomter där oljor och kemikalier hanteras och förvaras
- Dagvatten från större vägkorsningar, tunnlar och broar
- Dagvatten från uppställningsplatser, ex vid åkerier, husbilar mm
- Spillzoner från bensinstationer eller dylikt

Utsläpp till ledningsnätet

Spillvatten

Utgående vatten till spillvattennätet från oljeavskiljare får maximalt innehålla 50 mg olja per liter, mätt som oljeindex (begränsningsvärde). Vid avledning till spillvattennätet kan ytterligare krav komma att ställas på efterföljande rening, t ex vid fordonstvätt.

Dagvatten

Utgående vatten till dagvattennätet från oljeavskiljare får maximalt innehålla 5 mg olja per liter mätt som oljeindex (riktvärde). Vid avledning till dagvattennätet kan krav komma att ställas på ytterligare rening beroende på var vattnet släpps. I recipienten får 1 mg olja per liter vatten ej överskridas.

Anmälan om oljeavskiljare

Anmälan av oljeavskiljare kan krävas vid ändringar och nyinstallationer. Till anmälan ska produktblad bifogas tillsammans med ritningar som visar var och hur oljeavskiljaren ska installeras samt dimensioneringsunderlag. Kontakta ditt byggnadskontor för mer information.

Begreppsförklaring

Spillvatten är det vatten som avleds via alla avloppsledningar inne i huset, alltså vatten från toalett, bad, disk och tvätt. Det kan också vara förorenat vatten från industrier, sjukhus, skolor etc. Spillvattnet leds till avloppsreningsverket för rening.

Dagvatten är regn- och smältvatten som rinner av tak- och markytor inom tätbebyggt område. Via rännstensbrunnar, diken, dammar och ledningar rinner det vidare till sjöar, hav eller vattendrag.

Avloppsvatten är ett samlingsnamn för spillvatten och dagvatten.

VERKSAMHET	AVSKILJARE	ANSLUTNING	ANMÄRKNING
Fordonstvätt: fler än 5000 personbilar/år		Avloppsvatten- nätet	¹ Riktvärden
Fordonstvätt: fler än 1000 tyngre fordon/år	S-I-P	Avloppsvatten- nätet	¹ Riktvärden
Fordonstvätt: färre tvättade fordon än ovanstående	S-I-P	Avloppsvatten- nätet	¹ Riktvärden
Golvavlopp för större verkstäder, maskinrum eller liknande	S-I-P	Avloppsvatten- nätet	²
Större garage och lager med golvavlopp*	S-I-P	Avloppsvatten- nätet	²
Pumpöar och cisternpåfyllning vid bensin- stationer inom vattentäkt	S-I-P	Dagvattennätet	Skärmtak krävs över samtliga spillzoner.
Lagringsplats för skrotbilar (tömnda på vätska)	S-I-P	Avloppsvatten- nätet Dagvattennätet	^{3, 4} Dagvattennätet om platsen saknar tak. Avloppsvattennätet om platsen har tak.
Dagvatten från industriområden		Dagvattennätet	^{3, 4}
Dagvatten från parkeringsplatser		Dagvattennätet	^{3, 4}
Avrinning från hårdgjorda ytor inom vattentäkt		Dagvattennätet	^{3, 4}
Väg: 5 000 - 30 000 ÅDT		Dagvattennätet	^{3, 4, 5}

1 För fordonstvättar gäller ytterligare krav och riktvärden för utsläpp. Tillsyn utförs av miljöförvaltningen i respektive kommun..

2 Tvätt av fordon är inte tillåtet.

3 För vatten som leds till dagvattennätet kan olika typer av lösningar användas för att klara av att avskilja olja, metaller och partikelbundna föroreningar".

4 Innan beslut tas om att vattnet bör ledas till dagvattennätet måste en bedömning göras utifrån recipientens känslighet. Inom vattenskyddsområde kan hårdare krav finnas. Kontakta LBVA eller kommunens Miljöförvaltning för vägledning.

5 ÅDT = Års Dygns Trafik

S = Slamavskiljare

I = Klass 1 oljeavskiljare

P = Provtagningsmöjlighet

*För garage och maskinhallar under 75 m² räcker det med enklare oljefälla, oljestopp eller oljespärr, förutsatt att inget tvätt- eller spolvatten förekommer. Villagarage bör inte förses med golvbrunn.

Standard och dimensionering

Vid val av oljeavskiljare ska Svensk Standard SS-EN 858-1 och 858-2 följas vad gäller konstruktion och dimensionering. Oljeavskiljaren ska även vara CE-märkt och bestå av:

- slamdel
- avskiljardel
- provtagningsmöjlighet
- övervakningslarm
- avstängningsventil
- betäckning märkt med avskiljare

För att en oljeavskiljare ska kunna fungera på bästa sätt är det viktigt att den är rätt dimensionerad. Kontakta en leverantör, VA- eller VVS-konsult eller rörinstallatör för att ta fram dimensioneringsunderlag för oljeavskiljaren och för att välja rätt storlek, typ och lämplig placering. Dimensionering bör göras utifrån minst ett tioårs regn med varaktighet på tio minuter eller annat beräknat maxflöde om de är placerade inomhus eller under tak.

Behandling genom så kallad bypass är endast godkänt för anslutning till dagvattennätet och inte för tvätt- eller spillvatten. Bypass innebär att det första mest förorenade vattnet leds genom oljeavskiljaren medan överskottet leds förbi. Detta förhindrar överbelastning. Avskiljaren dimensioneras i dessa fall normalt för tio procent av maximalt flöde. Högre krav eller totalförbud för bypassavskiljning kan ställas i särskilda fall (t ex inom eller i närheten till vattentäcker eller vid känsliga recipienter). Bypassfunktion får inte finnas för oljeavskiljare i spillzoner.

Två klasser av oljeavskiljare

Klass I

Oljeavskiljaranläggning som förutom en oljeavskiljardel och en slamavskiljardel är försedd med ett koalescensfilter. En klass 1 avskiljare är utrustad med automatisk avstängningsventil och larm i de fall detta behövs.

Klass II

En normalgravimetrisk oljeavskiljaranläggning som innefattar en oljeavskiljardel och en slamavskiljardel men saknar koalescensfilter. Oljeavskiljaranläggningen är testad för att klara 100 mg/l olja. Det är ofta svårt för denna typ av anläggning att klara kommunens lokala utsläppskrav.

Tänk på att...

- Vid användning av avfettnings- eller rengöringsmedel kan stabila emulsioner bildas vilket gör att oljan inte separeras i oljeavskiljaren.
- Skurvattnet från rengöring av verkstadsgolv samlas upp och renas innan det leds till avloppet, alternativt tas omhand och lämnas in för rening.
- Så kallad detaljtvätt eller smådelstvätt får inte vara ansluten till oljeavskiljare om man genom provtagning inte kan visa att föroreningshalterna understiger riktvärdena i Riktvärden för utsläpp av avloppsvatten från yrkesmässig verksamhet. Tvättvattnet ska då istället samlas upp i en separat tank och skickas som farligt avfall.
- Spillolja är farligt avfall och ska samlas upp separat, det får inte hällas i avloppet även om det finns en oljeavskiljare.

Skötsel av oljeavskiljare

Verksamhetsutövaren ansvarar för egenkontroll av sin verksamhet för att inte orsaka skada på människa eller miljö. Underhåll av oljeavskiljaren ska utföras av utbildad personal och i enlighet med tillverkarens instruktioner. Verksamhetsutövaren skall kunna uppvisa drift-/skötseljournal.

Foto: Unsplash.com

Tänk på att...

- Spara dokumentation kopplat till rengöring och underhåll för eventuell kontroll av myndighet.
- Spara tömningskvitton för att visa vid femårsbesiktningen.

Tömning

Tömning av oljeavskiljaren, dvs borttagning av olja och slam, ska göras när hälften av slamvolymen eller när 80 % av förvaringskapaciteten uppnått. Oljeavskiljaren bör tömmas minst en gång per år eller så ofta som krävs enligt tillverkarens anvisningar. Innan avskiljaren tas i drift efter tömning ska slam- avskiljaren och oljeavskiljaren fyllas på med vatten.

Larm

För att säkerställa att olja inte kan läcka ut från avskiljaren eller avskiljarhals vid hög vätskenivå ska ett larm installeras. Larm ska signalera ljus- och ljudsignal. Larmsensorer ska monteras i enlighet med instruktion. Utlösta larm ska åtgärdas snarast.

Provtagning

Verksamhetsutövaren eller fastighetsägaren ska på begäran kunna redovisa avloppsvattnets kvalitet genom provtagning. Både LBVA och Miljöförvaltningen kan ställa krav på provtagning och analys av avloppsvattnet. Det är viktigt att provtagning sker med hjälp av en certifierad provtagare och att analyser utförs av ett ackrediterat laboratorium.

Skydd av vattentäkter

Om din verksamhet ligger inom ett vattenskyddsområde för vattentäkt kan det tillkomma särskilda restriktioner för skyddsområdet. Kontakta Halmstads och Laholms kommuner för ytterligare information.

Regler, krav och gränsvärden baseras på allmänna bestämmelser för användande av Halmstads och Laholms kommuners allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA), som är ett regelverk för vatten och avlopp som antagits av kommunfullmäktige i respektive kommun. Även annan lagstiftning som Miljöbalken och Plan- och bygglagen reglerar vissa åtgärder.

Kontakt

Laholmsbuktens VA AB

Laholmsbuktens VA AB

Halmstad direkt

tel: 035 - 13 70 00

e-post: direkt@halmstad.se

Halmstads kommun

Halmstad direkt

tel: 035 - 13 70 00

e-post: direkt@halmstad.se

Laholms kommun

Medborgarservice

tel: 0430 - 150 00

e-post: medborgarservice@laholm.se

